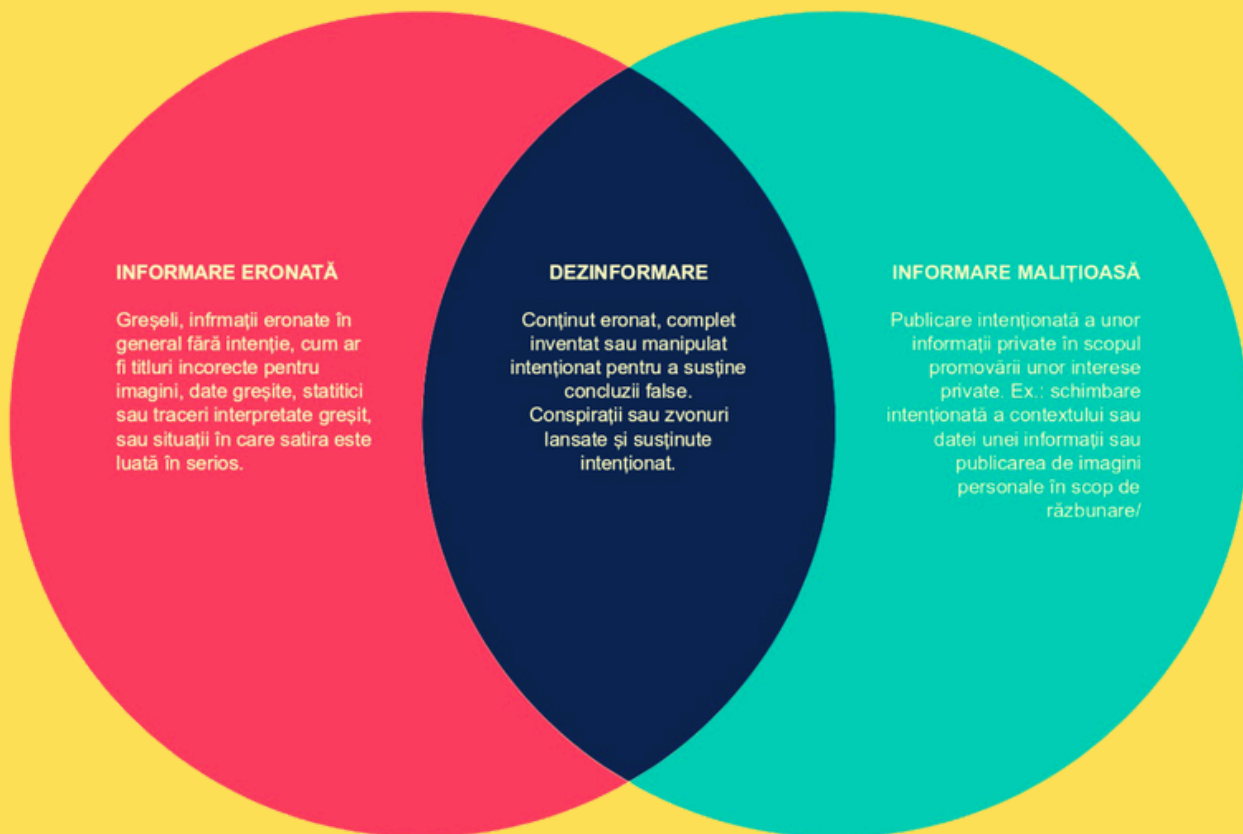

Kit de verificare

Partea I

Informații bazate pe emoții vs. Informații bazate pe date

De ce ne plac informațiile factuale?

Sunt sigure, obiective și intangibile.

Nu există "post-truth" dacă vrei să construiești un pod funcțional și rezistent, doar calcule.

De ce nu ne plac informațiile factuale?

Nu ne aduc mereu vești bune.

Ne arată limitele, greșelile și, finalmente, mortalitatea.

Ne arată cu degetul și ne pun la zid.

Suntem constant bombardați cu informații care nu ne plac și care sunt dincolo de puterea noastră de intervenție.

De ce contează emoțiile?

Emoțiile sunt filtrul prin care vedem lumea.

Ele ne influențează reacțiile - "fight or flight", anxietate, revoltă.

Emoțiile negative puternice sunt în centrul narațiunilor de propagandă.

De ce contează datele?

Datele dau sens lumii, fiind un fir călăuzitor prin mlaștina de incertitudini și spaime.

Datele per se au la fel de mare putere ca o busolă - depinde dacă știi să o folosești sau nu.

Metode de verificare de bază

1. Căutați știrea pe Google: verificați dacă apare în mai multe surse; sunt sursele independente? Care este sursa originală?
2. Ce putem afla despre sursă?
3. Căutați informația + "hoax" (în special pentru externe).
4. Căutați în siteuri de fact-check: SNOPEs, AFP, Factual, Politifact & co.
5. Căutați imaginea, dacă există și este importantă.

The 5 C's (cei 5 C)

CONTEXT: Unde a fost scris? De unde pornește informația? S-au schimbat evenimentele de atunci? Există informații noi care ar putea schimba perspectiva poveștii?

CREDIBILITATE: Verificați credibilitatea sursei. Are acest site o reputație de integritate jurnalistică? Autorul citează surse credibile? Sau este satiric? Este pe o listă de site-uri de știri false? Este de fapt o reclamă care se prezintă drept o știre reală?

CONSTRUCȚIE: Analizați construcția articolului. Care este părtinirea? Există cuvinte încărcate? Ceva omisiuni sau tehnici de propagandă? Puteți face distincția între fapte și opinii? Sunt fapte sau doar speculații?

COROBORARE: Coraborați informațiile cu alte surse de știri credibile. Asigurați-vă că nu este singura sursă care face această afirmație. Dacă este, există șanse mari să nu fie adevărat.

COMPARAȚIE: Comparați cu alte surse de știri pentru a obține perspective diferite. Găsiți alte surse credibile din alte zone ale spectrului ideologic sau politic pentru a oferi nuanțe și pentru a obține o imagine mai mare a ceea ce se întâmplă de fapt.

Strategii de dezinformare

Dismiss/Respingere: Respinge acuzațiile/informațiile/adevărul.

Distort/Denaturare: Falsifică faptele, pretinde o realitate alternativă.

Distract/Distragere: Distrage atenția, schimbă subiectul, atacă-ți criticii.

Dismay/Descurajare: Creează confuzie, pretinde o realitate alternativă.

Metode de dezinformare

Poluarea spațiului informațional: "Fill the zone with s**t" (Bannon).

Alimentarea polarizării: Susținerea ambelor tabere ale unui subiect controversat.

Întreruperea conversației: Prin boți și troli.

Falsificarea credibilității: Crearea unor surse și citarea lor.

Tehnici de dezinformare

1. Teoria conspirației: Inventarea de explicații simple pentru probleme complicate.

Ex.: Ucraina: "Vor să ne fure copiii și să dea foc la biserici"

2. Cuvinte/expresii încărcate: Susțin narațiuni false sau ascund o realitate (ex. îndoctrinarea LGBT, botniță pentru mască).

3. Crearea de reportaje falsificate și știri false: Pentru interese ideologice/politice și financiare.

4. Culpabilizarea adversarului (whataboutism): Răspunsul la o critică prin prezentarea părților negative reale/imaginare ale adversarului.

Ex.: „Criticați anexarea Crimeii, dar ce ziceți de invazia Irakului?”

5. Exagerare și generalizare: Dramatizarea realității; prezentarea de alarme false.

6. Descompunerea eronată (Totum Pro Parte): Prezentarea întregului ca fiind la fel cu o parte.

Ex.: Prezentând opiniile unui jurnalist ca fiind poziția oficială a guvernului.

7. Falsa dilemă: Prezentarea unei situații ca având doar două variante („noi” vs „ei”).

**Ai ajuns la final.
Spor la verificat articole!**

